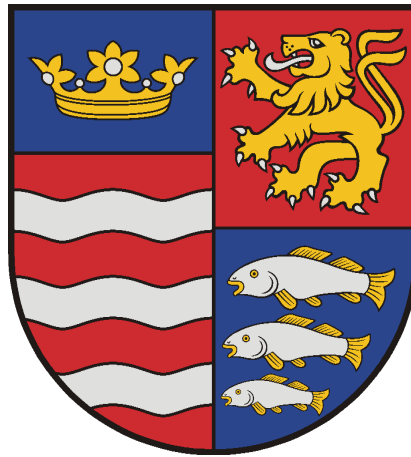

Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja

O Z N Á M E N I E O STRATEGICKOM DOKUMENTE

podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Máj 2015

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4. Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja

Obsah

I	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI.....	3
1.	Názov	3
2.	Identifikačné číslo	3
3.	Adresa sídla	3
4.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	3
5.	Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie	3
II	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE	4
1.	Názov	4
2.	Charakter	4
3.	Hlavné ciele	4
4.	Obsah	5
5.	Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu	5
6.	Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania	5
7.	Vzťah k iným strategickým dokumentom	5
7.1	Vybrané medzinárodné dohovory, charty a iné dokumenty	6
7.2	Národné dokumenty	6
7.3	Ostatné podklady	6
8.	Orgán kompetentný na jeho prijatie	7
9.	Druh schvaľovacieho dokumentu	7
III	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	8
1.	Požiadavky na vstupy	8
2.	Údaje o výstupoch	8
3.	Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	9
4.	Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva	9
5.	Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie	10
6.	Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu	11
7.	Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice	11
IV	DOTKNUTÉ SUBJEKTY	12
1.	Vymedzenie dotknutej verejnosti, vrátane jej združení	12
2.	Zoznam dotknutých subjektov	12
3.	Dotknuté susedné štáty	14
V	DOPLŇUJÚCE ÚDAJE	15
1.	Mapová a iná grafická dokumentácia	15
2.	Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu	15
VI	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA	15
VII	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	15
1.	Meno spracovateľa oznámenia	15
2.	Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka	15

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4. Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja

I ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Prešovský samosprávny kraj

2. Identifikačné číslo

37870475

3. Adresa sídla

Námestie mieru č. 2
080 01 Prešov

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

MUDr. Peter Chudík
Úrad Prešovského samosprávneho kraja,
Námestie mieru č. 2, 080 01 Prešov
051/7081101 – 102

5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o strategickom dokumente a miesto konzultácie

Ing. Alexander Tokarčík
Energetický klaster Prešovského kraja
Levočská 12, 080 01 Prešov
051 / 7721 120

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4. Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

II ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja

2. Charakter

V súčasnosti nemá PSK vytvorenú žiadnu stratégiu v oblasti energetiky. Nie je vytvorený systém zberu údajov, nie sú plánované právomoci a zodpovednosti v oblasti energetického manažmentu. fin. riadenie v oblasti energetiky je orientované skôr na riešenie aktuálnych problémov a havarijných stavov ako na dlhodobé optimalizovanie nákladov na energie. Nie sú analyzované možnosti úspor energií a systematické znižovanie nákladov. Nie je využitý koordinačný potenciál PSK, absentujú komunikačné kanály.

Podľa § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (ďalej iba zákon) v znení neskorších predpisov je preto Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja strategickým dokumentom (ďalej tiež ako Program energetického manažmentu PSK, PEM PSK alebo strategický dokument).

PEM PSK bude rozvojovým nástrojom pre ďalší rozvoj energetického riadenia v PSK. Preto hlavným účelom nového PEM PSK je získanie takého dokumentu, ktorý svojím obsahom aktualizuje reálne trendy energetického manažmentu PSK a nastaví možnosti ďalšieho rozvoja kraja z hľadiska energetiky, kde sa predpokladá významný vplyv na životné prostredie.

Ide o nový strategický dokument, ktorý doteraz nebol spracovaný a je spolufinancovaný Európskou úniou. Proces obstarávania tohto rozvojového dokumentu je hradený z rozpočtu samosprávneho kraja, štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Projekt je podporený v programovacom období 2007 - 2013 prostredníctvom Regionálneho operačného programu, štvrtej prioritnej osi opatrenia 4.1 a výzvy ROP-4.1d-2012/01.

Realizácia projektu zabezpečí vypracovanie dokumentu Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja. Tento dokument bude stanovovať na obdobie rokov 2014 - 2020 základné smerovanie energetickej politiky PSK, vytvorí systém plánovania aktivít v oblasti energetiky, stanoví implementačné, finančné a organizačné nástroje pre uvedenie strategických zámerov do praxe a stanoví kontrolné mechanizmy pre overovanie výsledkov a dopadov realizovaných opatrení.

3. Hlavné ciele

Cieľom prognózy je vytvoriť základný dokument strategického plánovania aktivít PSK v oblasti energetiky, stanoviť hlavné zásady rozvoja energetickej politiky PSK, zásady jej optimalizácie a priority pre postup skvalitňovania energetického manažmentu v Prešovskom samosprávnom kraji (ďalej PSK), pri zohľadnení samosprávnych rozvojových zámerov definovaných v územnoplánovacích a rozvojových dokumentáciách.

Špecifické ciele:

- vytvoriť Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja,
- zabezpečiť posúdenie vplyvov Programu energetického manažmentu na životné prostredie,

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4, Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

Piliere energetickej politiky sú:

- energetická bezpečnosť
- energetická efektívnosť
- konkurencieschopnosť
- trvalo udržateľný rozvoj

4. Obsah

Príprava dokumentu „Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja“ z dôvodu, že PSK nemá vytvorenú stratégiu v oblasti energetiky, bude realizovaná prostredníctvom prípravy nasledujúcich častí v rámci finálneho dokumentu:

1. Analytická časť.
2. Procesná časť.
3. Energetická politika.
4. Ciele energetickej politiky na roky 2014 - 2020.
5. Stanovenie implementačných opatrení.

Tieto časti budú spracované nasledovným postupom:

1. Analýza súčasného stavu.
2. Energetická politika samosprávneho kraja, systém stanovovania strednodobých a krátkodobých cieľov energetického manažmentu PSK (ďalej EMPSK), stanovovanie implementačných nástrojov, systém kontroly plnenia cieľov.
3. Koncepcia manažérskeho informačného systému.
4. Zabezpečenie zdrojov pre EMPSK.
5. Nakupovanie v oblasti energií. V súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. bude vykonané posúdenie vplyvu predmetného dokumentu na životné prostredie.

5. Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu

Varianty a alternatívy priamo súvisia s možnosťami priestorového usporiadania a funkčného využívania územia PSK, prognóz vývoja vnútroregionálnych a mimoregionálnych súvislostí.

Návrh Energetickej politiky nemá variantné riešenia. Varianty majú prognózy vývoja spotreby jednotlivých druhov energií.

6. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja	
Program energetického manažmentu Prešovského samosprávneho kraja	31. 08. 2015
Správa o hodnotení strategického dokumentu	
Správa o hodnotení strategického dokumentu	do 31.08.2015

7. Vzťah k iným strategickým dokumentom

PEM PSK nebude mať vzájomnú väzbu na európske a národné dokumenty, ktoré majú vplyv na energetickú politiku PSK.

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4. Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01",
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

Tento dokument vychádza z národnej stratégie regionálneho rozvoja, vrátane nasledujúcich dokumentov, zároveň je územnoplánovacím podkladom územného rozvoja samosprávneho kraja a pri jeho obstarávaní sa využijú najmä nasledujúce existujúce alebo súbežne obstarávané dokumenty a súbory informácií, ktoré obsahujú informácie o území alebo riadia usporiadanie územia:

7.1 Vybrané medzinárodné dohovory, charty a iné dokumenty

- a) Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, KOM(2010) 2020 v konečnom znení.
- b) Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, KOM(2011) 112 v konečnom znení.
- c) Energetický plán do roku 2050, KOM(2011) 885 v konečnom znení.
- d) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES zo dňa 21. mája 2008 kvalite vonkajšieho ovzdušia a čistejšom ovzduší pre Európu.

7.2 Národné dokumenty

- a) Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.
- b) Návrh energetickej politiky SR do roku 2035.
- c) Energetická politika SR (2006).
- d) Stratégia energetickej bezpečnosti SR (2008).
- e) Národný akčný plán pre energiu z obnoviteľných zdrojov (2010).
- f) zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (2012).
- g) Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2011 - 2013.

7.3 Ostatné podklady

Odvetvové koncepcie ústredných orgánov štátnej správy a koncepcie rozvoja obcí a iné programy týkajúce sa hospodárskeho, sociálneho alebo kultúrneho rozvoja musia byť podľa § 8 ods. 3 stavebného zákona v súlade so záväznou časťou územného plánu.

Pre pripravovaný strategický dokument sa využívajú:

Stratégie, akčné programy a odvetvové koncepcie štátnej správy

- a. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky.
- b. Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky.
- c. Národný environmentálny akčný program II.
- d. Národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020.
- e. Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020.
- f. Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020.
- g. Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020.
- h. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2020/30.
- i. Surovinová politika v oblasti nerastných surovín.

Stratégie, koncepcie a programy regionálneho rozvoja

- a. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie Prešovského kraja, 2004.

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4, Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

- b. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na roky 2008 - 2015, spracovanie 2008.
- c. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na roky 2008 - 2015, aktualizácia, spracovanie 2011.
- d. Regionálna rozvojová stratégia inovačného partnerského centra, spracovanie 2009.
- e. Stratégia PSK pre podporu a rozvoj podnikania, spracovanie 2009.
- f. Stratégia rozvoja ľudských zdrojov v PSK, spracovanie 2009.
- g. Koncepcia rozvoja informačného systému KRIS, spracovanie 2009.
- h. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK na roky 2014 - 2020, rozpracovaný.
- i. Program rozvoja vidieka PSK, rozpracovaný.

8. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja.

9. Druh schvaľovacieho dokumentu

Uznesenia Prešovského samosprávneho kraja.

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4. Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

III ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Táto kapitola oznámenia o strategickom dokumente je spracovaná s osobitným zreteľom na pomerne vysoký stupeň nepresnosti, resp. neurčitosti vyplývajúci zo spracovania oznámenia pred ukončením dokumentu. Pre presnejšie identifikovanie a rozsiahlejšie popísanie vstupov, výstupov a vplyvov na životné prostredie nie sú preto k dispozícii dostatočne rozsiahle a aktuálne podklady.

1. Požiadavky na vstupy

Prešovský samosprávny kraj je so svojimi 818 916 obyvateľmi v roku 2013 najľudnatejším a rozlohou 897.330 ha druhým najrozsiahlejším samosprávnym krajom Slovenskej republiky. Spoločnú hranicu má s tromi samosprávnymi kraji Slovenskej republiky, dvomi vojvodstvami Poľskej republiky a jednou oblasťou Ukrajiny.

Riešené územie je z hľadiska územného usporiadania Slovenskej republiky vymedzené samosprávnym územným celkom Prešovského samosprávneho kraja a zahŕňa 23 samosprávnych území miest a 642 samosprávnych území obcí, ktoré sú vytvorené zo 724 katastrálnych území. Súčasťou riešeného územia nie je územie vojenského obvodu Valaškovce tvorené tromi katastrálnymi územiami.

Na severe je riešené územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Poľskou republikou (Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo) v dĺžke asi 360 km, na východe štátnou hranicou s Ukrajinou (Zakarpatská oblasť) v dĺžke asi 38 km, na juhu hranicou Košického samosprávneho kraja a na západe hranicami Banskobystrického a Žilinského samosprávneho kraja.

Posudzovaný strategický dokument pri návrhu energetickej politiky Prešovského samosprávneho kraja vytvára predpoklady na potrebu:

a) Regionálnej územnoplánovacej dokumentácie

ÚPN VÚC Prešovského kraja bol spracovaný v roku 1998 (vyhláseného nariadením vlády SR č. 216/1998 Z. z.), v znení zmien a doplnkov 2001 (vyhlásených nariadením vlády SR č. 679/2002 Z. z.), 2004 (vyhláseného VZN PSK č. 4/2004), 2009 (záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č. 17/2009 z 27. 10. 2009). V záväznej časti I. záväzné regulatívy územného rozvoja textovej časti sa k danej problematike definovali okrem iného regulatívy v oblasti rozvoja energetiky. Toho času obstaráva PSK nový ÚPN PSK.

Spracovanie PEM PSK musí byť koordinované s regionálnou územnoplánovacou dokumentáciou a inými podkladmi.

b) Odvetvové koncepcie, dokumenty a ostatné podklady

PEM PSK analyzuje, vyhodnotí a v riešení bude reflektovať dostupné odvetvové koncepcie, dokumenty a podklady.

2. Údaje o výstupoch

Analýza riešeného územia

Pri spracovaní analýzy sa bude vychádzať z platného ÚPN VUC Prešovského kraja vrátane jeho zmien a doplnkov a definuje územie z hľadiska potrieb dopravnej obsluhy.

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4, Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

Vyhodnotenie trendov vývoja v rokoch 2000 - 2015 na území PSK z hľadiska demografie, technickej infraštruktúry a vplyvu na ŽP.

Demografické údaje uvádzané v Územnom pláne VUC PSK, rok 2009 boli aktualizované z týchto hľadísk:

- zohľadnenie výsledkov Sčítania obyvateľov, budov a bytov 2011 (ŠU SR),
- zohľadnenie územného potenciálu rozvojových území, stanoveného regulatívmi intenzity využitia územia – IPP.

3. Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Súbežne s Programom energetického manažmentu PSK bude spracovaná Správa o hodnotení strategického dokumentu podľa prílohy č. 4 zák. č. 24/2006 Z. z. v platnom znení, ktorá podrobne vyhodnotí PEM PSK z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie a verejné zdravie.

Medzi **priaznivé vplyvy** strategického dokumentu môžeme zaradiť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia Prešovského samosprávneho kraja riešené v súlade s princípmi trvalo udržateľného života (TUŽ), resp. rozvoja (TUR), najmä zabezpečenie územných predpokladov ochrany chránených území ochrany prírody riešeného územia a susedných samosprávnych krajov a štátov, ich ochranných pásiem a prvkov územného systému ekologickej stability so zohľadnením Rámcového dohovoru o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (Karpatský dohovor) a jeho protokolov pri environmentálnom rozmere TUŽ, ktoré je možné definovať aj ako strategické ciele trvalo udržateľného života a udržateľného územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.

Významné priaznivé vplyvy strategického dokumentu očakávame taktiež na urbánny komplex a využívanie zeme pretože sú to vplyvy na celý komplex sídelnej sféry, ktorý je predmetom návrhovej časti dokumentu. Stanovenie zásad a regulatívov na zlepšenie kvality životného prostredia človeka preto očakávame pri:

- kultúrnych a historických pamiatkach,
- poľnej a lesnej výrobe, (výroba biomasy)
- technickej infraštruktúre.

Medzi **nepriaznivé vplyvy** usporiadania územia riešené obstarávaným strategickým dokumentom patria priame, nepriame, synergické a najmä kumulatívne vplyvy na obyvateľstvo, prírodné prostredie, krajinu a urbánny komplex a využívanie zeme.

Vplyvy na prírodné prostredie; realizácia zásad a regulatívov strategického dokumentu môže významne ovplyvniť:

- ovzdušie, miestnu klímu a hlukovú situáciu, ktoré človek vníma vo svojom prostredí zvlášť nepriaznivo (exhaláty, hluk, vibrácie, zápachy, žiarenie),
- povrchovú a podzemnú vodu, napr. jej kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby,
- pôdu so spôsobom jej využívania, kontamináciou a pôdnou eróziou,
- genofond a biodiverzitu cez vplyvy na flóru, vegetáciu, faunu a ekosystémy.

Vplyvy na krajinu; sú pre strategický dokument, lebo krajina predstavuje priestorovú štruktúru rôznych prírodných a antropogénnych prvkov a realizácia návrhov dokumentu môže ovplyvniť štruktúru a využívanie krajiny, scenériu, chránené územia ochrany prírody a vôd, ako aj územný systém ekologickej stability. Vyhodnotiť sa žiada najmä nepriaznivý vplyv zvyšovania rozsahu dopravnej infraštruktúry na úkor voľnej krajiny.

4. Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva

Priaznivé životné podmienky pomáhajú ľudskému zdraviu vyrovnávať sa s požiadavkami každodenného života. Na druhej strane nevhodné životné podmienky, spôsobené okrem iného

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4. Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

primárnym alebo sekundárnym znečistením zložiek životného prostredia fyzikálnymi faktormi a nepriaznivými prírodnými alebo umelými javmi, predstavujú riziko pre zdravie človeka pri dlhodobej alebo krátkodobej expozícií.

Návrh Programu energetického manažmentu PSK môže mať priaznivý vplyv na zdravie obyvateľstva samosprávneho kraja, nakoľko má viesť k zvýšeniu energetickej efektívnosti, teda k zníženiu spotreby energií a tým i k ozdraveniu životného prostredia obyvateľov.

5. Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie

Chránené územia ochrany prírody

Územie Prešovského kraja sa vyznačuje vysokou diverzitou prírodného prostredia. Chránené územia ochrany prírody sú členené na národnú sústavu, európsku sústavu (NATURA 2000), územia medzinárodného významu a iné typy špecifických prírodných území.

Chránené územia národnej sústavy chránených území; v Prešovskom kraji bolo vyhlásených, resp. sem plošne zasahuje 5 národných parkov a 2 chránené krajinné oblasti. Celková výmera národných parkov v kraji je 74 997 ha, čo predstavuje 8,3 % z výmery kraja. Ďalších 5,9 % tvoria ich ochranné pásma. Chránené krajinné oblasti zaberajú v kraji 31 594 ha, čo znamená 3,5 % z celkovej plochy kraja.

K 1. 10. 2014 bolo vyhlásených 174 maloplošných chránených území (okrem jaskýň), z toho je 57 národných prírodných rezervácií, 79 prírodných rezervácií, 1 národná prírodná pamiatka, 29 prírodných pamiatok, 7 chránených areálov a 1 súkromná prírodná rezervácia. Evidovaných je taktiež 690 jaskýň považovaných zo zákona za prírodné pamiatky.

Chránené územia európskej sústavy chránených území (NATURA 2000); sú tvorené chránenými vtáčimi územiami a územiami európskeho významu (ÚEV).

V súčasnosti sa na území Prešovského kraja nachádza, resp. sem zasahuje 76 území európskeho významu. Celková rozloha ÚEV v kraji je asi 132 tisíc ha.

Územia medzinárodného významu; do zoznamu svetového prírodného dedičstva, v rámci dohovoru UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (WorldHeritage) sú na území PSK Karpatské bukové pralesy Slovenska a Ukrajiny a staré bukové lesy Nemecka, ako súčasť trilaterálneho územia pozostávajúceho z viacerých lokalít na území Slovenska (asi 34 tis. ha), Ukrajiny a Nemecka.

Podľa medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB) boli vyhlásené dve chránené územia. Biosférická rezervácia Tatry (asi 113 221 ha), vyhlásená spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku a biosférická rezervácia Východné Karpaty ako trilaterálna rezervácia medzi Slovenskom, Poľskom a Ukrajinou. Ide o prvú trilaterálnu biosférickú rezerváciu na svete s plochou 208 089 ha (z toho slovenská časť zaberá 19,59 %, poľská časť 52,25 % a ukrajinská časť 28,16 %).

Chránené územia ochrany vôd

Územie Prešovského kraja je chudobné na kvalitné podzemné vody. Na zásobovanie pitnou vodou sa v kraji vo veľkej miere využívajú zdroje povrchových vôd.

Predmetom ochrany sú všetky vodárenské zdroje, t.j. útvary povrchových aj podzemných vôd využívané na odbery vôd pre pitnú vodu alebo využiteľné na zásobovanie obyvateľstva pre viac ako

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4, Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

50 osôb alebo umožňuje odber vody na takýto účel v priemere väčšom ako 10 m³ za deň v pôvodnom stave alebo po ich úprave. Na ich ochranu sú na území kraja určené ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov (50 povodí) a tri chránené vodohospodárske oblasti.

Chránené územia ochrany pamiatok

Na území samosprávneho kraja sa stretávajú z európskeho hľadiska dve významné oblasti charakterizované určitými kultúrnymi prvkami a to nížinná kultúra, ktorá v ľudovej architektúre predstavuje stavbu hlinenú, príp. kamennú a horská kultúra, ktorá v ľudovej architektúre predstavuje stavbu zrubovú a drevenú.

Do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva, v rámci dohovoru UNESCO o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva, sú zapísané Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia, historické jadro mesta Bardejov a drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka.

V národnom registri je zapísaných 9 pamiatkových rezervácií a 11 pamiatkových zón, z ktorých majú viaceré aj ochranné pásma pamiatkového územia.

Dôležitú skupinu pamiatok vo voľnej krajine predstavujú aj archeologické náleziská, na ktoré je riešené územie bohaté. Význam niektorých lokalít z hľadiska ľudského poznania je celoeurópsky, resp. až celosvetový (náleziská pobytu neandertálskeho človeka v Gánovciach a Hôrke, opevnená osada z doby bronzovej v Spišskom Štvrtku).

Návrhy opatrení na zmiernenie nepriaznivých vplyvov

- minimalizovať návrhy rekonštrukcie budov a s nimi súvisiaceho technického vybavenia, ktoré by mohli spôsobiť nepriaznivé zásahy do chránených území ochrany prírody, vôd a kultúrnych pamiatok,
- stanovenie zásad a spôsobu efektívneho využitia kultúrnych a historických hodnôt riešeného územia PSK,
- za perspektívne archeologické lokality vhodné na prezentáciu považovať napr. zaniknuté sakrálne objekty vo voľnej krajine (Vlková, Poprad – Stojany, Kežmarok, Brezovička, Spišský Hrušov), panské sídla (Nemešany, Medzianky), sídliská (Gánovce), hradiská (Spišský Štvrtok) a mohylníky (Prešov).

6. Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického dokumentu

Prevádzkové riziká vznikajúce počas platnosti strategického dokumentu:

- vyprázdňovania už vybudovaných sídel,
- neriadený rast niektorých sídel,
- trvalo neudržateľný záber plôch voľnej krajiny pri líniových stavbách,
- riešenie alternatívnej palivovej základne

7. Vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice

Závažné či značne nepriaznivé vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa nepredpokladajú.

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4. Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

IV DOTKNUTÉ SUBJEKTY

1. Vymedzenie dotknutej verejnosti, vrátane jej združení

Občianske iniciatívy, občianske združenia alebo organizácie podporujúce ochranu životného prostredia v zmysle § 24 až § 27 zákona č. 24/2006 Z. z. neboli v etape prípravných prác identifikované.

2. Zoznam dotknutých subjektov

Dotknuté samosprávne orgány a vojenské obvody

- mesto Prešov
- mesto Poprad
- mesto Sabinov
- mesto Vranov nad Topľou
- mesto Humenné
- mesto Stropkov
- mesto Svidník
- mesto Snina
- mesto Stará Ľubovňa
- mesto Bardejov
- mesto Giraltovce
- mesto Medzilaborce
- mesto Kežmarok
- mesto Lipany
- mesto Levoča
- mesto Spišská Stará Ves
- mesto Vysoké Tatry
- mesto Hanušovce nad Topľou
- mesto Svit
- mesto Spišská Belá
- mesto Podolíne
- mesto Veľký Šariš
- mesto Spišské Podhradie
- obec Stakčín
- obec Tatranská Štrba
- obec Chminianska Nová Ves
- obec Záborské
- obec Bijacovce
- obec Čaklov
- obec Spišský Štvrtok
- obec Dúbrava (okr. Snina)
- obec Jabloň
- obec Ľubica
- obec Legnava
- obec Brezovička
- obec Nová Sedlica
- obec Jarovnice
- obec Tovarné
- obec Ličartovce
- obec Batizovce
- obec Kalinov

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4, Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

- obec Osadné
- obec Šemetkovce
- Dotknuté odbory Úradu PSK

Dotknuté orgány štátnej správy

ústredné orgány štátnej správy

- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
  - sekcia výstavby
  - sekcia bytovej politiky a mestského rozvoja
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky:
  - sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny
  - sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
  - sekcia vôd
  - sekcia geológie a prírodných zdrojov
- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
- Pamiatkový úrad Slovenskej republiky
- Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, Bratislava

regionálne orgány štátnej správy

- Okresný úrad Bardejov
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Humenné
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Kežmarok
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Levoča
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Medzilaborce
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Prešov
  - odbor krízového riadenia
  - odbor výstavby a bytovej politiky
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Poprad
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Sabinov
  - odbor krízového riadenia

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4. Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

- odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Snina
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Svidník
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Stará Ľubovňa
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Stropkov
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Vranov nad Topľou
  - odbor krízového riadenia
  - odbor starostlivosti o životné prostredie
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Poprade
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Bardejove
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Vranove nad Topľou
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva vo Svidníku
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Humennom
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Starej Ľubovni
- Krajský pamiatkový úrad Prešov
- Krajský pamiatkový úrad Prešov, pracovisko Levoča
- Krajský pamiatkový úrad Prešov, pracovisko Poprad

3. Dotknuté susedné štáty

Vzhľadom na zameranie predkladaného strategického dokumentu sa nepredpokladajú žiadne závažné vplyvy na susedné štáty.

Realizácia projektu je financovaná z prostriedkov
Regionálneho operačného programu,
prioritná os 4, Regenerácia sídiel, opatrenie 4.1 Regenerácia sídiel,
kód výzvy: "ROP-4.1 d-2012/01"
a z vlastných zdrojov obstarávateľa

V DOPLŇUJÚCE ÚDAJE

1. Mapová a iná grafická dokumentácia

Pri posudzovaní predkladaného strategického dokumentu nebola použitá žiadna mapová ani grafická dokumentácia.

2. Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu

- Prieskumy a rozborý ÚPN PSK, rozpracované, SMC, a.s. Prešov, Ing. arch. Jozef Kužma, Prešov, november 2014.
- Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, v znení zmien a doplnkov 2009.
- ENERGIA 20 – 20 - 20
- Agenda 21 prijatej v roku 1992 na Konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji v brazílskom Rio deJaneire.
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky IV. (NEHAP IV.)
- http://ec.europa.eu/health/healthy_environments/policy/index_sk.htm,
- www.pralesy.sk.

VI MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA OZNÁMENIA

Prešov, máj 2015

VII POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Meno spracovateľa oznámenia

Ing. Alexander Tokarčík
Energetický klaster Prešovského kraja
Riaditeľ

2. Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka

MUDr. Peter Chudík, v. r.
Prešovský samosprávny kraj
predseda